

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris GÜLLÜCE tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla dilerim.

Turgut DİBEK
Kırklareli Milletvekili

İlk kez 1993 yılında yayımlanan ÇED Yönetmeliği, 7 defa ana değişiklik olmak üzere tam 17 defa değiştirilmiştir. En son 03.10.2013 tarihinde değişiklik yapılan yönetmeliğin 18'inci değişikliği 25.11.2014 tarihinde yapılmıştır.

Çevre politikalarının temelini oluşturan ÇED Yönetmeliği'nin bu kadar sık değiştirilmesini ülkemizdeki çevre sorunlarını gözme odaklı bir politikanın olmadığına açık göstergesidir. İktidarın yaptığı pek çok düzenleme mahkemelerden dönmüştür.

Son yönetmelikte, Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği "23.06.1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, 29.05.2013 tarihi itibarıyla üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler ÇED kapsamı dışındadır" hükmü aynen korunmaktadır.

Hukuka ve sağlıklı çevrede yaşama hakkına olan inancı sarsan bu tür uygulamalar iktidar için artık olağan bir hal almıştır. Bakanlığın yayınladığı ve "eski hileleri" içinde barındıran yeni yönetmelik çevre felaketlerine yol açacak büyük projenin yanı sıra; toplu konut projeleri, AVM'ler ve golf sahaları için de ÇED olumlu raporu aranmayacaktır.

Buna göre,

1. ÇED muafiyet alanının her yeni yönetmelikle genişletilmesinin gerekçesi nedir?
2. Yeni yönetmelik ile 3 milyon m3 altındaki dip taraması ve denizden, göllerden ve nehirlerin dibinden malzeme çıkarılması ÇED'den muaf tutulmasının bilimsel gerekçesi nedir? Deniz ve nehirlerdeki ekosistem bundan nasıl etkilenecektir?
3. Akarsu havzaları arasında su aktarımında 100 milyon m3/yıl altındaki projeler de son yönetmelik ile ÇED'den muaf tutulmuştur. Daha önce 300 bin m3/yıl olan sınır 100 milyon m3/yıla çıkarılarak akarsuların yatağını değiştirerek yapılan HES projelerinin önü mü açılmak istenmektedir? Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar bu düzenlemeden kaç işletme yararlanmıştır?

57623

4. Rüzgar Enerji Santrallerinde tribün sayısı üzerinden değil de güç üzerinden ÇED sürecine karar verilecek olmasının gerekçesi nedir?
5. Yeni yönetmelik ile seramik üreten tesislerde ÇED uygulama sınırı 300 bin tona çıkartılmıştır. Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar bu düzenlemeden kaç işletme yararlanmıştır?
6. Yeni yönetmeliğin yanıtlandığı tarih olan 25.11.2014 tarihinden önergenin yanıtlandığı tarihe kadar olan dönemde - her sektörü (AVM, sağlık, Golf tesisi, toplu konut vs.) ayrı ayrı gösterilmek üzere- kaç proje ÇED'den muaf tutulmuştur?
7. Yer altı suyu çıkartılmasına dair projelerin sınırının 3 kattan fazla (300 bin m3/yıl'dan 1 milyon m3/yıl) çıkarılmasının bilimsel gerekçesi nedir? Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar bu düzenlemeden kaç işletme yararlanmıştır?
8. Tuz çıkartılmasının ÇED'den muaf tutulmasının gerekçesi nedir? Özellikle Tuz Gölü'nde kaç tesis bulunmaktadır?
9. Orman alanlarının dönüştürülmesi projelerinin ÇED'den muaf tutulmasının bilimsel gerekçesi nedir? Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar bu düzenlemeden kaç işletme yararlanmıştır?
10. Yer altından geçen demir yolu hatları, metrolar ÇED'den muaf tutulmuştur. Bunun bilimsel gerekçesi nedir? Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar bu düzenlemeden kaç işletme yararlanmıştır?
11. Sanayi ve enerji tesislerinin sökümü ÇED`den muaf tutulmuştur. Örneğin nükleer santral, termik santral, kurşun fabrikası gibi tesislerin sökülmesi işlemleri de çevresel etkilerinin değerlendirilmesi gerçekleştirilemeyecek midir? Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar bu düzenlemeden kaç işletme yararlanmıştır?
12. Kentsel dönüşüm alanları ÇED sürecinden muaf tutulmuştur. Afet riskindeki alanların dönüştürülmesinde etkilerin değerlendirilmesindeki yöntem de Bakanlığa bırakılmıştır. Böylece, planı yapan, kentsel dönüşüme karar veren, icraata geçen, kendi faaliyetine ÇED uygulayıp uygulamayacağına karar veren yine Bakanlık olacaktır. Böyle bir düzenleme hukuka uygun mudur? Önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Bakanlık bu düzenlemeden kaç kentsel dönüşüm alanı için yararlanmıştır?
13. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde bakanlığınıza bütçesi görüşülürken, AB ile uyumlu bir ÇED düzenlemesi yapacaklarını belirtmenize karşın, özellikle inşaat sektörüne sınırsız olanaklar tanıyan ve AB uyum sürecinden uzaklaşıldığı da açıkça görülen böylesine bir düzenlemeye gidilmesinin gerekçeleri nelerdir? Sözü edilen düzenlemeler her biri ayrı ayrı gösterilmek üzere hangi AB üyesi ülkelerin mevzuatında bulunmaktadır?
14. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının ihlali anlamına gelen bu yönetmeliği yeniden değerlendirecek misiniz?